

अर्थ

'अर्थ एव प्रधानः' इति कौटिल्यः अर्थमूलौ धर्मकामाविति । —कौटिलीय अर्थशास्त्र

संपादक—प्रो. वा. गो. काळे ★ सहसंपादक—श्री. वा. काळे

वर्ष ११

पुणे, बुधवार तारीख ८ ऑगस्ट, १९४५

अंक ३२

— : साठे बिस्किटे : —

ऑरेंज व श्रूसवरी

आतां स्थानिक ग्राहकांस अल्प प्रमाणांत मिळूं लागलीं. शुद्धसमाप्तीचा काळ जवळ येत जाईल, तस-
तशीं परगांवचे ग्राहकांसहि हळू हळू मिळूं शकतील.

—साठे बिस्किट कं., पुणे २

तयार कपड्यांचे
व्यापारी

महिंद्रकर ब्रदर्स

गिरगांव, मुंबई नं. ४
व बुधवार चौक, पुणे.

पुणे सेंट्रल कोऑपरेटिव्ह
बँक लिमिटेड

—पुणे शहर—

[टेलिफोन नं. ४८३]

बँकेच्या सुरक्षित सेफ डिपॉझिट व्हालटचा
जरूर फायदा घ्या.

फक्त १ रुपयांत

आपल्या मौल्यवान जिनसा वगैरे भकम
कप्यांत सुरक्षित ठेवा.

सुट्टीखेरीज केव्हांही उघडण्यांत येतें.

द. दि. चितळे

मॅनेजिंग डायरेक्टर

दि सुप्रीम बँक ऑफ
इंडिया लिमिटेड

हेड ऑफिस : गणपतगल्ली बेळगांव

शाखा : लक्ष्मीपुरी कोल्हापुर

खेळतें भांडवल १५ लाखांवर

—डायरेक्टर बोर्ड—

श्री. एस. जी. पंत बाळकुंद्री, B. A., LL. B.,
चेअरमन.

श्री. एल. एस. आजगांधकर, श्री. एस. के. सामंत,
श्री. एन. व्ही. सामंत, श्री. पी. ए. तेंडोलकर, श्री. जी.
एन. कलघटगी, श्री. डी. आय. गाडवी, श्री. आय.
एम्. सुंगुरवाडी, श्री. टी. व्ही. पोरवाल, श्री.
डी. आर. अनगोळकर, श्री. आर. डी. गुर्लहोसूर, श्री.
जी. जी. वेलिंग.

आकर्षक दरानें मुदतीच्या ठेवी

स्वीकारल्या जातात.

बँकिंगचे सर्व व्यवहार केले जातात.

अधिक माहितीसाठी लिहा अगर भेटा.

एस. एन. सामंत,

मॅनेजिंग डायरेक्टर

विविध माहिती

आगकाढी पाण्यांत भिजली तरी पेटते

ओली झाली तरी पेटणाऱ्या आगकाढीचें उत्पादन आतां मोठ्या प्रमाणावर अमेरिकेंत होऊं लागलें आहे. डायमंड मॅच कंपनी दररोज १ कोटि अशा काढ्या तयार करते. पॅसिफिक युद्धक्षेत्रांतील पाऊसपाण्यांत टिकणाऱ्या आगकाढ्यांची लष्करांन मागणी केली, ती शास्त्रीय संशोधनांन पुरी करणें शक्य केलें आहे. आठ तास पाण्यांत भिजत ठेवलेली आगकाढी पेटूं शकते. ती दिसावयास नेहमींच्या आगकाढीसारसीच दिसते. फक्त तिचे वर एका रसायनाचें आवरण असतें.

अमेरिकेंत बंधू जास्त; नवरे कमी

अमेरिकेंत पुरुषांपेक्षा स्त्रियांची संख्या वाढत जात असल्या-कारणानें लक्षावधि स्त्रियांचे विवाह होणें अशक्य होणार आहे. १५ वर्षांपूर्वी स्त्रियांपेक्षा पुरुष १ लक्ष अधिक होते, आतां स्त्रिया सुमारे ७३ लक्ष अधिक भरतील. पुरुषांपेक्षा स्त्रियांत मृत्यूचें प्रमाण कमी आढळतें, त्याचा हा परिणाम आहे. चालू महायुद्धांत सुमारे २३ लक्ष पुरुष मृत्यू पावले आहेत व परत याबयाच्या हजारो सैनिकांनीं परदेशी मुलींबरोबर विवाह केलेले आहेत. हजारो सैनिक स्वदेशी परत न येतां इतर देशांतच स्थायिक होण्याचा संभव आहे.

आर्थिक वर्चस्वाचा दुरुपयोग

ग्रेट ब्रिटन आणि अमेरिका ह्यांपेक्षा स्वित्झरलंड अर्जेन्टिनाच्या गव्हास २९% जास्त किंमत देतो. डब्यांत भरलेले मासे, बाळवि-विलेलीं फळे, इत्यादि अनेक जिन्नस स्वित्झरलंडला फारच महाम पडतात. अमेरिका व ग्रेट ब्रिटन हे देश आपल्या आर्थिक वर्चस्वाचा दुरुपयोग करून लहान-सहान देशांवर वाटेल त्या किंमती लादीत आहेत. असा आरोप डेप्युटी टटवीलर ह्या एका स्विस राजकीय पुढाऱ्यानें आपल्या सहीसालील एका लेखांत केला आहे. स्वित्झरलंडला फक्त ग्रीक आगबोटतीनच मालाची ने-आण करतां येते व त्याचें भाडें भरमसाट पडतें, अशीहि तक्रार त्यानें केली आहे. स्वित्झरलंडला स्वतःसाठी आगबोटी खरेदी करतां येत नाहीत.

डंडी येथील तागाच्या गिरण्या

डंडी (स्कॉटलंड) येथील तागाच्या गिरण्या ऑगस्ट अखेर पुनः सुरू होणार आहेत. कलकत्ता, बेलजम, शेकोस्लोव्हाकिया व फ्रान्स ह्यांची स्पर्धा सुरू होण्यापूर्वीच आपलें बस्तान बसविण्याचा तेथील कारखानदारांचा विचार आहे.

ब्रिटिश सायकल कंपनी

रॅले, हर्व्यूल्स, बी. एस. ए., न्यू हडसन आणि सनबीम ह्या गाड्या ग्रेट ब्रिटनमध्ये फार सपतात. फिलिप्स, हर्व्यूल्स आणि रॅले ह्या गाड्या मुख्यतः निर्गत होतात. रॅले कंपनीच्या कारखान्यांस उत्पादनासाठी दुसऱ्या कोणावरहि अवलंबून रहावें लागत नाही. बी. एस. ए. कंपनीचा नफा सायकलीपेक्षा इतर प्रकारच्या मालाचें उत्पादनावरच अवलंबून असतो. हालफर्ड कंपनी सायकली तर बनवितेच, परंतु त्याबरोबर तिची स्वतःची सायकलीची, मोटारीच्या सुट्या भागाची व इतर जिनसांची दुकाने आहेत.

कामगारांस भागीदार करणार

बंगलोर येथें २५ लक्ष रुपये भांडवलाचा सावणाचा कारखाना लवकरच स्थापन होणार आहे. त्यातील कामगारांस कंपनीमध्ये २५% भाग धारण करण्याची सवलत देण्यांत यावयाची आहे.

कपाशीचें जागतिक उत्पादन

कपाशीचें जागतिक उत्पादन १९४४-४५ मध्ये १९४३-४४च्या मानानें १० लक्ष गांठींनी घटेल असा अंदाज आहे. १९४३-४४ मध्ये २ कोटि, ६६ लक्ष टन गांठीचें उत्पादन झालेलें होतें. हिंदुस्थानांतील कपाशीची लागवड फारच घटली आहे त्याचा मुख्यतः हा परिणाम आहे. चीनमध्ये कपाशीचें उत्पादन वाढत आहे. रशियांतील कपाशीचें दर एकरी उत्पादन सुधारत चाललें आहे.

हिंदुस्थानांतील सुवसुगाची लागवड—१९४४-४५ चा अंदाज

एकूण लागवड	९८,४१,००० एकर
उत्पादन	३५,६०,००० टन

लागवडीपैकी मद्रास प्रांताचा वाटा ४१% व मुंबई प्रांताचा वाटा २८% आहे.

रही कागद जमा करण्यासाठी सिनेमाचा खेळ

अमेरिकेंतील चॅथॅम शहरांतील एका बोलपटगृहांत एके दिवशीं दुपारी सिनेमा दाखविण्यांत आला. त्याच्या वर्तमानपत्रांतील जाहिरातींस स्थानिक व्यापाऱ्यांनी मदत केली. किमान ५ शेर रही कागद आणून देणारास प्रवेश मोफत होता. सर्वांत जास्त रही आणणारांस बाक्षिसें देण्यांत आलीं.

फिस्को परिषदेपासून स्थानिक दुकानदारांस प्राप्ती

सेन फ्रॉन्सिस्कोची परिषद त्रेसष्ट दिवस चालली होती आणि जगांतील निरनिराळ्या देशांतून हजारो लोक तिच्या निमित्तानें गोळा झाले होते. त्यांच्या खरेदीपासून स्थानिक दुकानदारांस सुमारे तीन कोटि रुपयांची प्राप्ती झाली.

दि कॉमनवेलथ अॅशुअरन्स कंपनी, लि.

पुणें शहर

...एका भागीदारानें पुरस्कारलेली महाराष्ट्रांतील एजंटांसाठीं...

—बक्षिसाची चढाओढ—

चढाओढींत भाग घेऊं इच्छिणाऱ्यांनीं ताबडतोब एजन्सीसाठीं अर्ज करावेत.

महाराष्ट्रांत सर्वत्र एजंटस नेमणें आहेत : : : माहितीपत्रकासाठीं भेटा अगर लिहा—

श्री. म. जोशी

मॅनेजिंग डायरेक्टर

अर्थ

वा. व. रू. (ट. स. माफ.) किरकोळ अं. २ आणे.

रिझर्व्ह बँकेचा वार्षिक अहवाल

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचा ३० जून, १९४५ अखेरचा वार्षिक अहवाल प्रसिद्ध झाला आहे, त्यावरून अहवालाचे वर्षीच्या बँकेच्या कारभाराची कल्पना येते. चलनविस्तारामुळे बँकेकडे व्याज देणारे रोखे आणखी साचले ह्याचा परिणाम उत्पन्न व नफा अधिकच वाढण्यांत झाला. बँकेस १९३९ साली २३ लक्ष रुपये नफा होऊन त्यापैकी भागीदारांस १८ लक्ष रुपये व हिंदुस्थान सरकारास ५ लक्ष रुपये मिळाले होते. त्या वर्षीपासून निवळ नफा वाढत गेला व अहवालाचे वर्षी त्याची रकम १४ कोटी, ९० लक्ष रुपये झाली. रिझर्व्ह बँकेस ३० जून, १९४५ अखेर सुमारे १५ कोटी रुपये निवळ नफा झाला तरी भागीदारांचे वाटणीस त्यापैकी फक्त २० लक्ष रुपयेच आले असून बाकीची रकम (१४ कोटी, ६९३ लक्ष रुपये) कायद्याप्रमाणे हिंदुस्थान सरकारास मिळावयाची आहे. रिझर्व्ह बँक कायद्याच्या ४७ व्या कलमाची दुरुस्ती १९४३ च्या एका ऑर्डिनन्सने करून नफा-वाटणीचा कमाल दर ४% ठरवून टाकला आहे. हा ऑर्डिनन्स अद्याप अंमलांत असल्याकारणाने भागीदारांस ४% दिव्दिंड देण्यांत आले आहे.

शेडचूल्ड बँकांचे संख्येत वाढ

वृत्तांताचे वर्षी रिझर्व्ह बँकेची जोडलेल्या ' शेडचूल्ड ' बँकांची संख्या १० नें वाढून ती ८६ झाली. कायद्यांत सांगितलेल्या अटी दोन बँका पार पाडीत असल्याचें उघडच दिसून आल्याकारणाने, शेडचूल्डमध्ये त्यांस दाखल करण्यापूर्वी त्यांची तपासणी करणे आवश्यक वाटलें नाहीं. जरूरीपेक्षा पुष्कळ मोठ्या वसूल भांडवला-निर्शी स्थापन झालेल्या त्या बँका असल्या पाहिजेत हें उघड आहे. जून, १९४५ अखेर ११ बँकांच्या अर्जांचा विचार चालू आहे. एकादी बँक शेडचूल्डमध्ये रहाण्यास अयोग्य असल्याची शंका वाटल्यास रिझर्व्ह बँक तिची तपशीलवार चौकशी करते. अशाप्रकारे कलकत्त्याकडील तीन आणि मद्रासकडील एक बँक ह्यांस रिझर्व्ह बँकेच्या तपासणीतून जावे लागलें.

बँकांकडील पैशास वाढती मागणी

शेडचूल्ड बँकांकडील ठेवींचा आकडा ३० जून, १९४४ रोजी ७४७३ कोटी रुपये होता, तो ३० जून, १९४५ अखेर ८६८३ कोटी रुपयांवर गेला. त्यांनी दिलेल्या कर्जांचा आकडा ह्या मुदतीत २११३ कोटींचा २७९३ कोटी रुपये झाला. ठेवींशी कर्जाचे व बिल डिस्कॉटचे प्रमाण २९.४३% पडत होतें, ते आतां ३३.७७% पडलें आहे. फक्त तीनच बँकांनी रिझर्व्ह बँकेकडे कर्ज मागितलें; त्यापूर्वीच्या वर्षी सात बँकांनी कर्ज घेतलें होतें. बँकां-जवळील ठेवी वाढत जात असल्या तरी त्याबरोबरच कर्जाची मागणीहि अधिकाधिक येत आहे ह्याचें प्रत्यंतर वरील आकड्यांत मिळतें. शेडचूल्ड बँकांनी ३० जून, १९४४ अखेर १६.९५% रकम रोख व रिझर्व्ह बँकेत ठेवली होती; जून १९४५ अखेर हें प्रमाण १३.३३% वर आलें, हाहि पैशास वाढती मागणी असल्याचाच परिणाम आहे. कायद्यानें आवश्यक ठरविलेल्या रकमे-

पेक्षा ६४ कोटी रुपये ज्यास्त रकम शेडचूल्ड बँकांनी रिझर्व्ह बँकेकडे जून, १९४४ अखेर राहू दिली होती; जून १९४५ अखेर तत्सम रकमेचा आकडा ४३ कोटींवर उतरला आहे.

भांडवल उभारणी अर्जांची तपासणी

भांडवल उभारणीसाठी बँकिंग व विमा कंपन्यांनी सरकारकडे अर्ज केले, म्हणजे सरकार ते अर्ज रिझर्व्ह बँकेच्या मतासाठी तिचेकडे पाठविते. १७ मे, १९४३ पासून, म्हणजे त्यासंबंधातील नियम जाहीर झाल्यापासून ३० जून, १९४५ अखेर रिझर्व्ह बँकेने अशा ८४३ अर्जांवर मत व्यक्त केले. त्यापैकी ६०४ अर्ज बँकिंग व २३९ अर्ज विमा कंपन्यांबाबत होते.

बँकेचे भाग मुंबईत एकघटण्याची प्रवृत्ति

रिझर्व्ह बँकेचें भाग भांडवल हिंदुस्थानाच्या सर्व प्रांतांत योग्य प्रमाणांत विभागलें जावें ह्या दृष्टीनें मुंबई, कलकत्ता, दिल्ली, मद्रास व रंगून ह्या पाच पटांत त्याची प्रारंभी वाटणी करण्यांत आली. परंतु, पुढें हळु हळु इतर पटांतील शेअर्स मुंबई पटांत वर्ग होऊन येऊं लागले आणि एकूण भागीदारांची संख्याहि कमी होऊं लागली. त्यामुळे, रिझर्व्ह बँकेचे शेअर्स शक्य तितक्या ज्यास्त भागीदारांत व सर्व प्रांतांत योग्य प्रमाणांत विभागले जावेत, ही मूळ योजना जशीच्या तशी कायम राहू शकली नाहीं. बँकेच्या एकूण भागीदारांची संख्या प्रारंभी ९२,०४७ होती ती आतां ४६,६४० झाली आहे आणि प्रत्येक भागीदाराच्या नांवार प्रारंभी सरासरीनें ५.४ शेअर्स होते, त्यांची सरासरी संख्या आतां १०.७ झाली आहे. ३० जून, १९४५ अखेर संपलेल्या वर्षापुरतेंच पाहिलें, तर मुंबई पटावरील शेअर्समध्ये २१३९ ची भर पडली, परंतु त्याच पटावरील भागीदारांच्या संख्येत मात्र ६२४ ची घट झाली !

वृद्धा वर्षातील फरक

प्रत्येक पटांतील भागीदारांची व भागांची संख्या ह्यांचे तुलनात्मक आकडे खालील तक्त्यांत दिले आहेत, त्यावरून मुंबईमध्ये बँकेचे भाग कसे एकत्रित होत चालले आहेत हें स्पष्ट कळून येईल.

पटाचें नांव	भागीदारांची संख्या		भागांची संख्या	
	१९३५	१९४५	१९३५	१९४५
मुंबई	२८,०००	१७,४४९	१,४०,०००	२,३३,२७२
कलकत्ता	२३,८९०	१०,७६४	१,४५,०००	१,२१,७५५
दिल्ली	२३,०००	११,०२६	१,१५,०००	८२,९३०
मद्रास	१४,०००	६,८४७	७०,०००	५३,१५९
रंगून	३,१५७	५५४	३०,०००	८,८८४
			९२,०४७	४६,६४०
			५,००,०००	५,००,०००

सैनिक परतल्यावर कोणत्या घरांत प्रवेश करणार ?

युद्धामुळे ग्रेट ब्रिटनमध्ये राहण्याच्या घरांचा मयंकर तुटवडा पडला आहे, त्यावर एक उपाय म्हणून तेथील सरकारनें ताबडतोब उर्मी करतां येतील अशी कारखान्यांत बनावण्याची घरे तयार करण्याची योजना केली आहे. युद्धक्षेत्रातील सैनिकांना परत स्वगृही गेल्यावर कोणत्या प्रकारची घरे रहावयास मिळतील ह्याची कल्पना यावी म्हणून त्या घरांचे नमुने हिंदुस्थानांत कांहीं क्षेत्रांत ठेवण्यांत येणार आहेत आणि त्यांतील सोयी समजावून सांगण्यासाठी खास लोक ग्रेट ब्रिटनमधून येथें येणार आहेत.

शेअर बाजार

उद्योगधंद्यांच्या राष्ट्रीयकरणाचा परिणाम

(श्री. व. वि. लोणकर, १२८६ शिवाजीनगर, पुणे ५)

इंग्लंडमधील मजूर पक्षाच्या विजयानंतर प्रो. लास्की या मजूर अध्वर्युनी युनायटेड स्टेट्सला उद्देशून भाषण करतांना इंग्लंडमधील उद्योगधंद्यांच्या-विशेषतः बँकांच्या-राष्ट्रीयकरणावर विशेष जोर दिला. त्याचा परिणाम लंडन बाजारावर होऊन बँक ऑफ इंग्लंडचा अभेद्य समजला जाणारा शेअर धीस पॉइंडांनी घटला. त्याच्या मार्गोमाग तिकडील मोठ्या गणल्या जाणाऱ्या बँकांचे मिडलँड, लॉर्ड, बार्कले इत्यादींचे शेअर्सही दहा दहा पॉइंडांनी घटले. या घटनेचा परिणाम हिंदी शेअरबाजारावर काय होणार याकडे मंडळींचे लक्ष लागलेले दिसत आहे.

जेव्हा एकादें खरेखुरे राष्ट्रीय सरकार-म्हणजे इंग्लंडचे आहे तसे-उद्योगधंदे एकंदर राष्ट्राच्या हितार्थ स्वतःच्या मालकीचे करत तेव्हा भागीदारांचे भांडवल परत होऊन त्या त्या विशिष्ट धंद्यांतून उत्पन्न होणारा नफा सर्व जनतेला मिळतो. अर्थातच जनतेची क्रयशक्ति वाढते व जनतेची राहणी सुधारून देश समृद्ध होण्याच्या मार्गास लागतो. तेव्हा आपल्या डिव्हिडंडसना कात्री लागणार या भीतीने इंग्लंडमधील भांडवलवाला व पुंजी चालवून त्यावर जगणारा वर्ग भयभीत झाल्यास नवल नाही.

हिंदुस्थान सरकारने कांहीं दिवसांपूर्वीच इकडील उद्योगधंद्यांच्या राष्ट्रीयकरणाबद्दलचे धोरण जाहीर केलेले आहे. त्या वेळेस बाजारावर कांहींच विशेष परिणाम झालेला दिसला नाही. तसे पाहिले तर सध्या जादा करामुळे सर्व धंद्यांचे नफे कमालीचे मर्यादित झालेले आहेत व राष्ट्रीयकरणामुळे आणखी कमी होणार म्हणून भिण्याचे कारण नाही. किंमती नियंत्रित असल्याने नफे आणखीहि नियंत्रित आहेतच. इकडील रेल्वेज बहुतेक राष्ट्रीय झाल्या आहेत अगर पुढील दहावीस वर्षांत राष्ट्रीय होणार आहेत. रिझर्व्ह बँक ही जरी भागीदारांच्या मालकीची असली तरी भागीदारांचा नफा ४ टक्क्यावर मर्यादित करण्यांत आलेला आहे. यंदा बँकेने १४ कोट रुपये मध्यवर्ती सरकारला दिले. म्हणजे ज्या जनतेच्या गरजेतून हा नफा निर्माण झाला तो तिच्याचकडे परत झाला असा अर्थ होतो. आतां हे सरकार जनतेचे नाही ही गोष्ट अलाहिदा. हिंदुस्थानांत जे धंदे मत्के म्हणून गणण्यांत येतील, उदा. लोखंड, पोलाद, वीज वगैरे, त्यांचे राष्ट्रीयकरणास फक्त लेखणीचा फटकारा पुरे. मात्र भागीदारांना त्यांचे भांडवल चालू बाजारभाव लक्षांत घेऊन परत करावे लागेल. कापडाच्या गिरण्यांचे राष्ट्रीयकरण हा इतका सोपा प्रश्न नाही. कारण हा धंदा फारच विखुरलेला आहे. तो पुढील अनेक वर्षे, फार काय पिढ्या, राष्ट्रीय करणे दुरापास्त आहे. सरकार वर सांगितल्याप्रमाणे फारतर आहे ती नफ्यांची मर्यादा कायम राखील. सध्याचे बाजारभाव या भूमिकेवरच अधिष्ठित झालेले आहेत म्हणून राष्ट्रीयकरणाच्या भीतीने भाव खाली जातील हे असंभवनीय. चलनसंकोच वगैरे कारणांनी खाली गेले तर ती गोष्ट निराळी:

बहुपत्नीकत्वास आळा बसणार नाही

बहुपत्नीकत्वाचा कायदेशीरपणा नाहीसे करणारे व घटस्फोट नियंत्रित करणारे एक बिल इजिप्तच्या पार्लमेंटांत आणण्याचा तेथील सरकारचा विचार होता, परंतु धार्मिक पुढाऱ्यांचा त्यास मोठा विरोध असल्यामुळे बिल मांडण्याचा विचार सोडून देण्यांत आला आहे.

पुणे नगरपालिकेचे चार टक्के दरांचे कर्ज

टेंडर जाहिरात

पुणे नगरपालिकेने उभारलेल्या रकम रुपये ८,४०,००० चे कर्जाचे टेंडरे देण्याची मुदत पूर्वी जाहीर केल्याप्रमाणे दिनांक १४ ऑगस्ट १९४५ रोजी संपत आहे.

टेंडरासाठी जे इसम दरशेंकडा रुपये १०० पेक्षा जास्त दर देतील त्यांचीच टेंडरे विचारांत घेतली जातील. दिनांक २-८-१९४५.

पुणे नगरपालिका,
विश्रामबाग वाडा,
जाहीरात क्रमांक १२६
दिनांक २-८-४५.

सही-जी. एम्. खोपकर,
चीफ ऑफिसर,
पुणे नगरपालिका.

WANTED

Bank Manager; Assistant Managers; Accountants; Cashiers and Clerks. Apply with testimonials and full particulars; stating minimum Salary expected. No interview unless called for.

BANK OF POONA, LIMITED,

595, Budhwar, POONA.

ओगले ग्लास बँक्स लिमिटेड

नोटीस

दि. २० ऑगस्ट, १९४५ रोजी कंपनीच्या शेअर रजिस्टरवर नांव असलेल्या शेअरहोल्डर्सना दि. ३० जून १९४५ अखेर पुण्या झालेल्या सहामाहीचे वर शेअरला रु. २ (दोन) प्रमाणे इंटेरिम डिव्हिडंड दि. १५ ऑक्टोबर १९४५ पासून देण्यांत येईल. तरी पत्ता बदलला असल्यास ताबडतोब कळवावे.

कंपनीची शेअर ट्रान्स्फर बुकें मंगळवार दि. २१ ऑगस्ट-पासून शुक्रवार दि. २१ ऑगस्ट १९४५ पर्यंत बंद राहतील.

ओगलेवाडी, (सं. औंध),
सातारा जिल्हा.

दि. ३० जुलै, १९४५.

बोर्ड ऑफ डायरेक्टर्स यांचे
हुकुमाराने,

एस्. पी. ओगले आणि कंपनी,
एजंट्स.

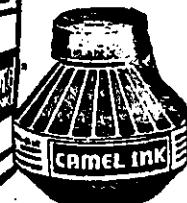

पूना गेस्ट हाऊस

: संस्थापक :

कै. नानासाहेब सरपोतदार

टेलिफोन नं. ७७९

फौटनपेनकरतां

कॅमल इंक

सर्व

पसंत करतात.

दांडेकर आणि
कंपनी, मुंबई २८

स्फुट विचार

चीनमध्ये चलनाची व महागाईची विलक्षण वाढ

युद्धामध्ये चीनला लढाऊ सामुग्री बाहेरून मिळू नये असा आटोकट प्रयत्न जपानने केलेला आहे. तो हाणून पाहून मित्रराष्ट्र ह्या मालाचा पुरवठा करित आहेत. तथापि चीन देशाचा आयात-निर्गत व्यापार जपानने केलेल्या कोंडमाण्यांत संपुष्टांत आला आहे आणि मालाचे अंतर्गत उत्पादन लढाऊ व बिनलढाऊ गरजा भागवण्यास सर्वस्वी अपुरे पडत आहे. तसेच, चिनी सरकारास सर्वासाठी लागणारा पैसा कागदी चलन काढूनच उभारावा लागत आहे. ह्या अमर्याद चलनवाढीमुळे चीनमध्ये विलक्षण महागाई झाली आहे. त्या देशातील घाऊक बाजारभाव १९३७ सालाच्या मानाने १,२०० पट चढले आहेत. गेल्या वर्षाच्या मार्च महिन्यांत हे प्रमाण २३० होते आणि जूनमध्ये ते ४३८ झाले. अशा रीतीने चिनी जनतेच्या रहाणीची महागाई सतत वाढणाऱ्या प्रमाणांत चढत आहे. चिनी हुंडणावळीचा दर नियंत्रित असला तरी त्यासंबंधांत काळा बाजार माजून राहणे अपरिहार्य आहे. चीनमध्ये मालाचे उत्पादन अत्यंत अपुरे आहे आणि त्याचा बाहेरून व्हावयाचा पुरवठा युद्धपरिस्थितीमुळे अत्यंत मर्यादित झाला आहे. काळ्या बाजाराविरुद्ध योजण्यांत येणारे कडक उपाय निष्फळ ठरत असल्यास ह्या कारणाने त्यांत नवल नाही. चलनविस्तारावर चिनी सरकार किती वेळ अवलंबून रहाणार आणि त्यावर आपल्या जनतेस कसे जगवणार हा अत्यंत बिकट प्रश्न झाला आहे. अंतस्थ राजकीय व सामाजिक परिस्थितीवरही त्याचे परिणाम झाल्यावाचून रहावयाचे नाहीत.

हिंदी कारखानदारांचा इंग्लंड-अमेरिकेतील दौरा

हिंदुस्थानच्या औद्योगीकरणासाठी अपरिहार्य असलेल्या यंत्रसामुग्रीच्या पुरवठ्याचे संबंधांत इंग्लंड व अमेरिका ह्या देशांतील कारखान्यांची पहाणी करून जर्मन्यास तेथील धंदेवाल्यांशी स्वदेष्टीविक्रीचे करार करण्याचे हेतूने तिकडे गेलेल्या हिंदी धंदेवाल्यांचा दौरा संपत आला असून हे लोक परत येण्याच्या तयारीत आहेत. त्यांनी इंग्लंड व अमेरिका ह्या देशांत उपयुक्त माहिती मिळवली आहे आणि व्यावहारिक स्वरूपाचा विचारविनिमयही केला आहे. अशाच कार्यासाठी तिकडे दौऱ्यावर गेलेले हिंदुस्थान सरकारचे मंत्री सर आर्देशीर दलाल, हेहि स्वदेशाच्या मार्गावर आहेत. स्वतःचे उद्दिष्ट व कार्यक्रम ह्यांचे विषयी ह्या लोकांनी वेळोवेळ काढलेले उद्गार प्रसिद्ध झाले आहेत त्यांवरून त्यांच्या प्रयत्नांची फलनिष्पत्ति विशेष उत्तेजनकारक नाही असे दिसते. मि. टाटा तर असे म्हणतात की अमेरिकन कारखानदार अजून युद्धसामुग्री बनवण्यांत गुंतले असल्याने युद्धोत्तर काळांतील मालाच्या निर्गतीसंबंधाने ते आज कांहीच निश्चित बोलू शकत नाहीत. ब्रिटिश आणि अमेरिकन कारखानदारांस हिंदुस्थानच्या औद्योगीकरणाविषयी पूर्ण सहानुभूति वाटत आहे, परंतु त्यांत किती व कसा भाग स्वतःस घेता येईल ह्या संबंधाने स्पष्ट कल्पना त्यांस बांधता येत नाही. आणखी वर्ष दीड वर्षांच्या अत्रधीनंतर आपण पुनः अमेरिकेस भेट दिल्यास तिचा अधिक व्यावहारिक उपयोग होईल असे मि. टाटा ह्यांनी बोलून दाखविले आहे. हिंदुस्थानच्या स्टॅलिंग शिलका आणि डॉल्बर्समधील हुंड्यांचा पुरवठा ह्यांचे चाबबत प्रश्न अजून सुटायवाचा आहे. सर आर्देशीर स्वदेशी परत आल्यावर त्यांच्या कामगिरीची फलश्रुति काय आहे हे

समजेल आणि हिंदी कारखानदारांच्या दौऱ्याच्या परिणामांची कल्पना त्यांच्या अधिकृत वृत्तांतारून येईल. तसे प्रस्तुत बाबतीत अनिश्चितपणाचे वातावरण पसरलेले दिसत आहे.

“ यंत्रे घ्या, पण भागीदारी घा ”

हिंदी कारखानदारांचा इंग्लंड-अमेरिकेतील दौरा प्रत्यक्ष परिणामाच्या दृष्टीने यशस्वी झालेला नाही ह्या अनुमानास सर आर्देशीर दलाल ह्यांनी लंडनमध्ये काढलेल्या उद्गारांमुळे पुष्टी मिळत आहे. ब्रिटिश व अमेरिकन कारखानदार, हिंदुस्थानास ह्या असलेल्या यंत्रसामुग्रीच्या विक्रीबाबत नक्की सौदे करण्यास तयार नाहीत ह्या कारणाने सदरहु व्यवहार पुढे ढकलण्यांत येणे क्रमप्राप्त आहे आणि ह्या देशाच्या औद्योगीकरणाचा कार्यक्रम लांबणीवर पडणार आहे. सर आर्देशीर ह्यांनी ह्याविषया अधिक महत्त्वाच्या अडचणीचा निर्देश आपल्या मुलासतीत केला आणि ती म्हणजे ब्रिटिश व अमेरिकन कारखानदार यंत्रांच्या विक्रीच्या करारांत घालीत असलेल्या भागीदारीच्या अटीसंबंधांतील होय. ज्या हिंदी घंट्यांस आम्ही यंत्रे पुरवू त्यांमध्ये आम्हांस सत्तेचा अंश मिळाला पाहिजे असे ते म्हणत आहेत. असल्या मागणीची नातमी मागेच प्रसिद्ध झाली होती आणि प्रो. हिल ह्यांनी तिचा उल्लेख केला होता. ती सरी असल्याचे आतां सर आर्देशीर स्पष्टच सांगत आहेत. त्यांत समाधानाची गोष्ट ही आहे की हिंदुस्थान सरकारच्या ह्या जबाबदार मंत्र्यांनी अधिकारयुक्त वाणीने ब्रिटिश कारखानदारांस असे स्वच्छ बजावले आहे की हिंदुस्थानचा स्वतःचे वाढते धंदे आपल्याच हातांत सर्वस्वी ठेवण्याचा निश्चय आहे आणि ज्यांस हे मान्य असेल त्यांचेकडूनच हा देश यंत्रे विकत घेईल.

आक्रमक नात्सी मनोवृत्तीचे निर्मूलन

पॉट्सडॅम येथे जर्मनीचे भवितव्य आणि तदनुषंगिक प्रश्नांची चर्चा होऊन त्यांच्या संबंधांतील निर्णय त्रोटक रीतीने प्रसिद्ध झाले आहेत, त्यांमध्ये हिटलरशाहीच्या ध्येयांची व साधनांची पाळेमुळे सणून टाकण्याचा दृढनिश्चय मूलभूत महत्त्वाचा आहे. अलीकडच्या काळांतील आक्रमक युद्धे दिवसानुदिवस आधुनिक भौतिक शास्त्रांच्या व मोठ्या प्रमाणावरील यांत्रिक संघटनेच्या जोरावर अधिकाधिक आघारली जात आहेत. आरमार, लढाऊ विमाने, पाणबुड्या, नावा, स्फोटकारक व दाहक गोळे, स्वयंचालक रणगाढे, चिलखती गाढ्या इत्यादि विनाशक सामुग्रीच्या सहायाने जर्मनीने युरोपांत धुमाकूट घातला. असली घातुक साधने निर्माण करण्याचे कारखाने जर्मनांस यापुढे काढता येऊ नयेत अशी व्यवस्था करण्याचे पॉट्सडॅमच्या परिषदेने ठरवले आहे आणि जर्मनी शांततामय कृषिप्रधान देश बनावा असे घोरण निश्चित करण्यांत आले आहे. आक्रमक युद्धामार्गे असलेली आणि नात्सी नेत्यांनी जर्मन जनतेच्या मनांत दृढमूल केलेली विपरीत संस्कृति आणि स्वातंत्र्य व माणुसकी नष्ट करणारी तत्त्वे समूळ काढून टाकून तिच्या जागी लोकशाही, शांतताप्रियता, न्याय व समता ह्यांस अनुकूल असलेल्या विचारांच्या ध्येयांची बीजे रोवणे हे कठिन कार्य मित्रराष्ट्रांनी आपल्या अंगाने घेतले आहे. मागील महायुद्धानंतर जर्मनीत सोटेशाहीचा उदय झाला, त्याची पुनरावृत्ति होण्याचा संभवही असू नये अशा रीतीचे घोरण तेथे अमलांत यावयाचे आहे. जर्मनीची आर्थिक व सांस्कृतिक घटना वरील मूलभूत तत्त्वांस अनुसरून घडवण्याचे पुढारी मित्रराष्ट्रांनी ठरवले आहे.

— त्वरा करा —

ज्या तरणांना सैन्यांत भरती होणेचें असेल त्यांनी त्वरित येऊन भेटावें अगर पत्रव्यवहार करावा.

भरती कोणत्याहि खात्यांत केली जाईल.

पत्ता:—

तुळजाराम मोदी

मोतीचौक, सातारा.

येत्या गणपति उत्सवांत

रोख रुपये १०० चीं बक्षिसें मिळवा

— फक्त शाळेंतील मुला-मुलींसाठीं —

फडके प्रॉडक्टस्, मुंबई या गृहउद्योगमंदिराचे विद्यमानें येत्या गणेशोत्सवांत मुंबई, पुणे, महाराष्ट्रांत ठिकठिकाणीं प्रचारार्थ झंबो, जिंटो, सॅडो, खाजाव या आधुनिक, पेट्रिक, सात्विक, आरोग्यवर्धक खाद्यपदार्थांचे प्रचारासाठीं कंपनीचे सोल अजंट हरीभाऊ मंडारे, खाजाव डेपो, १४८८ शुक्रवार, गाडीखाना, पुणे यांनी २० वर्षांचे आंतील शाळेंतील मुला-मुलींना "खाजावचें गाणें" रचून व गाऊन दाखविण्याबद्दल १०० रुपयांची रोख बक्षिसें ठेवलीं आहेत. तरी या गाण्याच्या चढाओढीत भाग घेणारांनी हरीभाऊ मंडारे यांचेकडे नविं नोंदवावीत, मेळेवाल्यांनाहि या संधीचा फायदा घेतां येईल. आतांपासून रचावयास लागा. तयारी करा. ही संधी पुन्हा येणार नाही.

फडके प्रॉडक्टस्, मुंबई

झंबो-जिंटो-सॅडो-खाजाव

सोल अजंट-हरीभाऊ मंडारे पुणे.

एजन्सीसाठी समक्ष भेटावें.

EVERYTHING IN RUBBER GOODS

- Hospital Requirements ● Cab Tyres
- Mechanical Rubber Goods ● Rubber Gloves
- Rubber Rollers for Textile Mills
- Ebonite Sheets & Rods etc.

The Western India Manufacturers' Agency, Ltd.,
Sir Vithaldas Chambers, 16 Apollo Street, Fort, Bombay
Tel. 32408] [Telegrams : "Artlanther"

तु
म
च्या
पै
शा
चा

यो
ग्य
मो
ब
द
ला

सुंदर व रसिक स्त्रियांची निवड

आशा

सौंदर्य साधनें

विक्रीसंघटनेचा व्याप
पेशावर ते मद्रा व केद्रा ते
कलकत्यापर्यंत पसरला आहे.

(स्वतःचे डेपो : मुंबई-गोवा-बंगलोर-दिल्ली)

बरील माल तयार करणाऱ्या महाराष्ट्रीय शास्त्रज्ञांचा कारखाना

दि आयडिअल इन्स्टिट्यूट

४५, प्रिंसेस स्ट्रीट, मुंबई २.

— कारखान्याच्या वाढीसाठी ठेवी घेणें आहेत. —

'अर्थ' ग्रन्थमाला.

- १ बँका आणि त्यांचे व्यवहार
- २ हिंदुस्थानची रिझर्व्ह बँक
- ३ व्यापारी उलाढाली
- ४ सहकार

व्ही. पी. बेडेकर
आणि सन्स लि.

मुंबई.

मसाल्याचे

व्यापारी

पुणे एजंट:—

द. ना. हेजीब

नोगी आणि कं. मुंबई ४

ड्राफ्ट हिंदु कोटाचा विचार *

हिंदु धर्मशास्त्राचे कोटांत रूपांतर करण्याच्या हेतूने हिंदुस्थान सरकारने नेमलेल्या हिंदु लॉ कमिटीने त्याह केलेले ड्राफ्ट हिंदु कोड प्रसिद्ध होऊन बरेच दिवस होऊन गेले. पण काही लोक याबाबत उदासीन म्हणून व काहींना कार्यबाहुल्यामुळे फुरसत नाही म्हणून अशा बऱ्याच लोकांस या ड्राफ्ट कोटाबद्दल असावी तितकी माहिती नाही. अशा लोकांच्या दृष्टीने साताराचे सुप्रसिद्ध चकील श्री. गजेन्द्रगडकर यांनी लिहिलेला हा छोटासा निबंध अतिशय उद्बोधक वाटेल. निबंधाच्या पहिल्या भागांत या कोटाचा सारांश दिलेला आहे. यावरून वारसाहक, विवाह च लग्नविच्छेद, दत्तक इत्यादींबाबत सदर कोटांत काय तरतूद केलेली आहे याची पूर्ण कल्पना येण्यासारखी आहे. निबंधाच्या दुसऱ्या भागांत सदर कोटास विरोध करणाऱ्यांकडून जे आक्षेप घेतले जातात त्यांस लेखकाने समर्पक उत्तरे दिली आहेत. इंग्लिश भाषा जाणणाऱ्या प्रत्येक इसमाने हा निबंध अवश्य वाचावा असे आम्ही सुचवितो. हा निबंध मराठीत प्रसिद्ध झाला असता तर त्याचा अधिक उपयोग झाला असता.

—के. व्ही. दिक्षित, बी. ए. एलएल. बी.

* ले.-श्री. के. वा. गजेन्द्रगडकर, बी. ए. (ऑ.), एलएल. बी. चकील, सातारा.

दुधाचा प्रश्न *

दुधाचे आहारातील महत्त्व सुप्रसिद्ध आहे. तथापि, हिंदुस्थानांत आणि त्यांतहि मुंबई प्रांतांत दुभत्या जनावरांची संख्या घटत चालली आहे. लोकसंख्या मात्र वाढत आहे. हिंदुस्थानांत दरमाणशी दुधाचा उठाव ६ औंस आहे; इंग्लंड, कॅनडा, अमेरिका, जर्मनी, फ्रान्स, चापैकी कोणत्याहि देशांत तो २० औंसांपेक्षा कमी नाही. हिंदुस्थानातील मृत्युसंख्या जबर असल्यास त्यांत नवल नाही. दुभत्या जनावरांची संख्या कमी होत चालली आहे, त्याकडे कोणाचे लक्ष नाही. सध्या त्यासंबंधातील परिस्थिति तर विशेष गंभीर झाली आहे. सरकारने ती सुधारण्यासाठी प्रयत्न चालविले आहेत, परंतु त्यांचा फारसा उपयोग झालेला दिसत नाही. श्री. मनकड ह्यांनी पीपल्स प्रोव्हिन्शियल फूड कौन्सिलकारितां लिहिलेल्या "मिल्क प्रॉब्लेम" ह्या छोट्या पुस्तकांत वरील प्रश्नाचे स्वरूप थोडक्यांत वर्णन करून सांगितले असून उपाययोजना सुचविली आहे.

* Milk Problem ले.:-जे. एन. मनकड, पद्म पब्लिकेशन्स लि. चे प्रकारण, पृ. सं. १९, किं. ८ आ.

वर्ग पुस्तकें बंद
टाटा स्टील २५-८-४५
२२-९-४५

मुंबई शेअर बाजार
(वि. म. लिमिटेड आणि मं. मुंबई यांजकडून)

व्याज-वजा (x d)
इंदूर माळवा रु. ३५- २७-८-४५
कोहिनूर रु. ९ सं. दि. १९-९-४५

१९४४ मधील चढउतार	दिलेले व्याज + संश्लिष्ट ५ अंतिम	व्याज केव्हा मिळते	कंपनीचे नांव	मूल र.	मंगळवार दि. ३१/७/४५	बुधवार १/८/४५	गुरुवार २/८/४५	शुक्रवार ३/८/४५	सोमवार ६/८/४५
२३१५; १९१६	१२९-८-९	ऑगस्ट	टाटा डिफेंड्स	३०	२२०२-८		२२२६-४	२२२८-१२	२२१७-८
२३५; ३६९	२३-०-०	ऑगस्ट	टाटा आर्दिनरी	७५	४०९-०		४१३-०	४०९-८	४०८-८
२२०१; १६९५	५०-०-०५	मार्च-सप्टे.	बॉम्बे डार्ग	२५०	१९५७-८		१९७२-८	१९७२-८	१९६७-८
७६५; ५३३	९-०-०	मार्च-सप्टे.	कोहिनूर	१००	६०९-८		६११-८	६०७-८	६०२-८
६५३; ४७५	२२-०-०	मे	स्वदेशी	१००	५४८-०		५५२-०	५४७-८	५४६-०
४९८; ३६३	६-०-०	नोव्हें-एप्रिल	नागपुर	१००	३८४-०		३८७-०	३८३-०	३८०-०
३७७; २६५	१५-०-०	एप्रिल	फिनले	१००	२९३-८		२९४-८	२९३-०	२९०-०
३९४; २८२	९-०-०५	ऑक्टो-एप्रिल	गोकाक	१००	३०२-०		३०४-०	३०२-०	३०१-०
३०५; २१८	१२-०-०५	जाने.-जुलै	सिंथ्लेक्स	५०	३०२-८		३०५-०	३०९-०	३०४-८
५-१०-६; ३-६	०-४-०	मार्च	अपोलो	२	४-३-०		४-१-९	४-१-०	४-१-०
२१-१४; १३-४-६	०-१५-०	मे	इंडि. यु. ऑर्ग.	१०	१४-४-०		१४-५-०	१४-२-६	१४-१-०
४-९; २-७	०-३-०	मे	डिफेंड्स	१	२-१५-३		२-१४-९	२-१४-९	२-१४-०
१२७०; ६३०	३५-०-०	ऑगस्ट	इंदूर माळवा	१००	७५७-८		७५७-८	७५५-०	७५०-०
२५४; २१६	७-०-०	जानेवारी	असो. सीमेंट	१००	२०९-८		२०९-०	२०८-८	२०८-०
२५९; २१९	९-०-०	जानेवारी	चिंलापूर शुगर	५०	२२०-०		२१९-८	२१९-०	२१९-०
५७५; ३७६	७-८-०	डिसेंबर	बॉम्बे बर्मा	१२५	५३२-८		५३२-८	५३२-८	५३०-०
३८; २९-२	१-४-०	जानेवारी	शिंदिया स्टीम	१५	३६-१३		३६-१४	३६-८	३६-१५
			३३% रोबे	१००	१०१-१५		१०१-१५	१०२-३	१०२-६-०

सोमवार दि. ६-८-४५ चे भाव

३% गव्हर्नमेंट लोनस	बँका	वीज कंपन्या	संकीर्ण
१९४६ १०२-७	बरोडा * १४९-०	आंध्रा व्हॅली १८३०-०	अलकॉक ४२१-४
१९५१-५४ १०१-६	सेंट्रल ८५-१२	बॉम्बे ट्रॅम १४६-०	बीचे स्टीम ६१०-०
१९५७ १००-९	इंडिया १८९-८	टाटा हायड्रो २०३-८	न्यू इंडिया ८२-०
१९६३-६५ ९९-२	इंपी० { २२२५-०	टाटा पॉवर १८८७-८	शिवराजपुर ५२-०
१९६६-६८ ९८-६	इंफ्रॉं १४०-८		टाटा केमिकल १९-६
	युनियन ९-४		टाटा ऑईल ७३-१२
			'विमको' ३१६-४

* व्याज रु. २-८-० + १८-८-४५

उच्च सहकारी शिक्षणाची पुण्यांत सोय

ता. २० ऑगस्टला वर्ग सुरू होणार

मुंबई प्रांतिक सहकारी इन्स्टिट्यूटने उच्च सहकारी शिक्षणाची सोय पुणे येथे बृहन्महाराष्ट्र कॉलेज ऑफ कॉमर्सच्या जागेत करण्याचे ठरवले आहे. ह्या शिक्षणाचा वर्ग २० ऑगस्टपासून चालू होईल आणि विद्यार्थ्यांच्या सोयीसाठी तो रोज संध्याकाळी ६ ते ७ वाजेपर्यंत चालवला जाईल. सहकारी डिप्लोमा परिक्षेसाठी विद्यार्थी तयार करण्यांत येतील आणि सहकाराशी संबंध असलेल्या नऊ विषयांचे शिक्षण दिले जाईल.

प्रमुख सहकारी तज्ञ आणि कॉलेज प्राध्यापक ह्यांचेकडे शिक्षणाचे काम सोपवण्यांत आले आहे, आणि अभ्यासक्रम २० ऑगस्ट ते ३१ ऑक्टोबर आणि १२ नोव्हेंबर ते ३१ मार्च अशा दोन कालखंडांत विभागला जाईल. सहकारी डिप्लोमाची परीक्षा एप्रिलमध्ये घेण्यांत येईल. मॅट्रिक पास झालेल्या कोणासहि वर्गात नांव घालता येईल. वर्गाची फी दर सहामाहीस २५ रुपये आहे. वर्गात दाखल होण्यासाठी अर्ज १० रुपये अगाऊ भरून इन्स्टिट्यूटचे चिटनवीस, बृहन्महाराष्ट्र कॉलेज ऑफ कॉमर्स, पुणे येथेकडे १५ ऑगस्टचे आंत करावे. अर्जाचे नमुने त्यांचेकडे स दर पंच्यावर मिळतात. अधिक माहितीहि तेथेच मिळेल.

विमा कंपन्यांचे सट्टेबाजांपासून संरक्षण

हिंदी विमा कंपन्यांच्या कारभारातील कांहीं अनिष्ट प्रकारांस आळा घालून उपाययोजना सुचविण्यासाठी हिंदुस्थान सरकारने सर कावसजी जहांगिर ह्यांच्या अध्यक्षतेसाली एक कमिटी नेमली होती. तिने चौकशी करून एकमताने सूचना केल्या आहेत. बँका आणि विमा कंपन्या ह्यांच्या हितसंबंधांची गुंतागुंत टाळण्यासाठी, एका व्यक्तीस मध्यवर्ती सरकारच्या परवानगीशिवाय कोणत्याहि कंपनीच्या विक्रीस काढलेल्या भांडवलाच्या १०% पेक्षा अधिक भाग घेता येऊ नयेत, अशी कायद्याची तरतूद तिने सुचविली आहे. विमा कंपन्यांच्या डायरेक्टर बोर्डाचे रकम गुंताविण्याचे अधिकार मर्यादित करावे, अशीहि कमिटीची शिफारस आहे. कोणत्याहि विमा कंपनीस स्वतःच्या पैशाच्या ठराविक प्रमाणाबाहेर रकम दुसऱ्या कंपनीच्या भागांत गुंतविता येऊ नये व त्या कंपनीच्या भागांच्या कांहीं ठराविक प्रमाणातील भागापेक्षा अधिक भाग विमा कंपनीस धारण करता येऊ नयेत, अशी कायद्याने तरतूद करावी असाहि कमिटीचा अभिप्राय आहे. विमा कंपन्यांच्या मॅनेजिंग डायरेक्टरांचे वेतन त्यांच्या कामाच्या मानाने किंवा कंपनीच्या परिस्थितीच्या मानाने भरमसाठ असू नये ह्या दृष्टीने सुपरिटेण्डेंट ऑफ इन्शुरन्सला चौकशी करून स्वतःची सात्री करून घेण्याचा अधिकार देण्यांत यावा, अशीहि जहांगिर कमिटीची शिफारस आहे. विमा कंपन्या कारबीज करण्यासाठी चालविलेल्या कारवाया बंद पाहून, कंपनी सट्टेबाजांच्या हाती न जाऊ देण्यास जहांगिर कमिटीच्या शिफारसीची अंमलबजावणी सरकारस सहायकारक होईल अशी अपेक्षा आहे. कंपनीवाल्यांचा त्यास विशेष होणे स्वाभाविक असले तरी विमदारांच्या हिताचे दृष्टीने विमा व्यवसायाचा दर्जा राखला जाणे आवश्यकच आहे.

...इतिहासाला तेजस्वी करणारा... महान बादशहा

‘हु मा यूं’

निर्माते व दिग्दर्शक : महेश्वर — — ‘महेश्वर’ चित्र
छाया-फ्रेडन इराणी, संगीत-गुलाम हैदर, कला-पळणीटकर
भूमिका-अशोककुमार, नर्गीस, वीणा, चंद्रमोहन, शहानवाझ.

लोकप्रियतेचा २ रा महिना !

पुणे, परेमाऊंट

रोज : ३ वेळ

३१, ६॥ व १०

रिसेप्शन : सकाळी १० ते ११॥

‘पन्ना’ खुनी होती...

‘पन्ना’ फरारी झाली होती...

पण आपल्या हजारों देशबांधवांचे प्राण रक्षण करून
तिने थोर पुण्य साधले ! पहा—

नवयुगचा नवा
सामाजिक
बोलपट !

पन्ना

दिशांक-
नजम नकवी.

—भूमिका—

मीता निजामी, जयराज, डेविड, कुसुम देशपांडे.

७ वा आठवडा !

श्रीकृष्ण-पुणे

फोन नं. ९११००१

रोज ६॥ व १० वाजतां.

शनि. रवि. सोम. जादा वेळ ३॥ वा.

अगाऊ ति. विक्री थिएटरवर नेहेमीप्रमाणें.

—पिअरलेस प्रकाशन—

कौटुंबिक जीवनांचःकरावर प्रकाश पाहणारा ‘बा-पट’

‘इबारा’-प्रसिद्ध डी. आर. डी. चे दुसरे समाजरत्न

म्हणजेच

आयना ‘आरसा’ सासू

अर्थात

लोकवडीचा ४ चौथा सातवडा !

राजकुमारी, सुलोचना, याकूब, लीला, कौसल्या, गोप, त्रिलोक, मिर्सा.

—डेक्कन, पुणे—

रोज फक्त २ वेळ ७ व १० वा.

शनि. रवि. सोम. व सुट्टीचे दिवशी मॅटि. ४ वा. रिसेप्शन १० ते १२

हे पत्र पुणे, पेट भांडां घ. नं. ११५१९ कारभारमण छापखान्यांत रा. विठ्ठल हरि बर्वे, यांनी छापिले व

रा. धोंपट धामन कळे. बी. ए. यांनी ‘दगोविनास’ भांडां घ. नं. १२४१९१ पुणे शहर येथे छापिले आहे